

Warszawa, 06 marca 2023 r.

WOJEWODA MAZOWIECKI

WNP-O.4131.27.2023

Rada Gminy Gołymín-Ośródek
/ePUAP/

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 oraz art. 92 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2023 r. poz. 40); dalej: *u.s.g.*

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LII/312/2023 Rady Gminy Gołymín-Ośródek z dnia 2 lutego 2023 r. w *sprawie zarządzenia wyborów uzupełniających sołtysa w Sołectwie Wróblewo*, w części, to jest:

- § 2 ust. 2 w zakresie słowa „wiejskiego”,
- § 3 w zakresie słowa „wiejskiego”.

Uzasadnienie

W dniu 2 lutego 2023 r. Rada Gminy Gołymín-Ośródek podjęła uchwałę Nr LII/312/2023 w *sprawie zarządzenia wyborów uzupełniających sołtysa w Sołectwie Wróblewo*.

Uchwała powyższa została doręczona Wojewodzie Mazowieckiemu, jako organowi nadzoru nad działalnością gminną, w dniu 10 lutego 2023 r. Jako podstawę prawną uchwały Rada Gminy wskazała art. 18 ust. 1 i art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku *o samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2023 roku, poz. 40) oraz § 14 w związku z § 19 ust. 1 pkt 4 Statutu Sołectwa Wróblewo, stanowiącego załącznik nr 1 do Uchwały Nr X/49/2015 Rady Gminy Gołymín-Ośródek z dnia 22 września 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2015 roku poz. 10103 z późn. zm.).

Pismem z dnia 1 marca 2023 r. Wojewoda Mazowiecki zawiadomił Radę Gminy Gołymin-Ośrodek o wszczęciu postępowania nadzorczego w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Nr LII/312/2023.

W toku badania legalności uchwały stwierdzono, że została ona wydana z istotnym naruszeniem prawa, to jest art. 36 ust. 1 i 2 *u.s.g.*

W § 2 ust. 2 ww. uchwały Rada Gminy postanowiła bowiem: *Wójt Gminy ustali termin zebrania wiejskiego dla dokonania wyboru sołtysa. W § 3 uchwały wskazano: Zobowiązuje się Wójta Gminy do zapewnienia obsługi techniczno-organizacyjnej zebrania wiejskiego.*

W ocenie Wojewody Mazowieckiego ww. zapisy w części, w której określają zebranie wyborcze jako „zebranie wiejskie”, są niezgodne z art. 36 ust. 1 i 2 *u.s.g.* Jak stanowi bowiem art. 36 ust. 1 *u.s.g.* *Organem uchwałodawczym w sołectwie jest zebranie wiejskie, a wykonawczym - sołtys. Działalność sołtysa wspomaga rada sołecka.* Z kolei z art. 36 ust. 2 *u.s.g.* wynika, że *Sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania.* Wskazane przepisy *u.s.g.* wymieniają organ uchwałodawczy - zebranie wiejskie i organ wykonawczy - sołtysa, dodatkowo określają sposób wyboru sołtysa i członków rady sołeckiej, ale nie wymieniają "zebrania wiejskiego" jako organu elekcyjnego. Oznacza to, że nawet jeśli ilość osób zebrania wiejskiego jest tożsama z ilością osób uprawnionych do wyboru sołtysa i członków rady sołeckiej, to mimo wszystko nie należy używać sformułowania "zebranie wiejskie" przypisanego ustawowo do organu uchwałodawczego, nawet jeśli będzie to podobne posiedzenie, spotkanie mieszkańców, jak w przypadku "zebrania wiejskiego". W kontekście powyższego, za niedopuszczalne należy uznać użycie w § 2 ust. 2 i § 3 uchwały określenia „wiejskiego”, gdyż wybory dokonywane są nie przez organ uchwałodawczy, lecz inne gremium elekcyjne, tj. przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 7 lutego 2017 r., sygn. akt II SA/OI 1453/16, źródło: LEX nr 2324352; wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 14 lutego 2017 r., sygn. akt II SA/OI 1429/16, źródło: LEX nr 2237624).

Art. 91 ust. 1 *u.s.g.* stwierdza: *Uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia.*

Zgodnie ze stanowiskiem orzecznictwa i doktryny prawa istotnym naruszeniem jest nieprawidłowość oczywista i bezpośrednia, która prowadzi do takich skutków, które nie mogą być zaakceptowane w demokratycznym państwie prawnym. Do istotnych naruszeń zalicza się między innymi: podjęcie aktu bez podstawy prawnej, podjęcie aktu na podstawie normy prawnej uznanej za niekonstytucyjną, powtarzanie w akcie normatywnym treści przepisów ustawowych, brak pełnej realizacji zakresu ustawowego upoważnienia, podjęcie unormowań trudnych do jednoznacznego odczytania i interpretacji (*vide*: G. Jyż, Z. Pławecki, A. Szewc, *Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz*, Lex 2012, *Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz*, pod red. B. Dolnickiego, Warszawa 2018).

Biorąc pod uwagę opisane powyżej okoliczności faktyczne i prawne Wojewoda Mazowiecki stwierdza, że uchwała Rady Gminy Gołymin-Ośrodek Nr LII/312/2023, istotnie narusza prawo we wskazanym w sentencji niniejszego rozstrzygnięcia zakresie, i jako sprzeczna z prawem, jest w tej części nieważna.

Na zakończenie zauważyć należy, że stwierdzenie nieważności uchwały w zakresie wskazanym w sentencji niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego, nie ma wpływu na przebieg zarządzonych wyborów.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze Gminie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia, którą należy wnieść za pośrednictwem Wojewody Mazowieckiego.

Informuję, że rozstrzygnięcie nadzorcze, z dniem jego doręczenia, wstrzymuje wykonanie uchwały, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z mocy prawa.

Konstanty Radziwiłł

Wojewoda Mazowiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem
elektronicznym/